

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Asan/11/2019
Identifikačné číslo spisu: 4018200142
Dátum vydania rozhodnutia: 29.01.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Jaroslava Fúrová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:4018200142.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a členov senátu Mgr. Petra Melichera a JUDr. Eriky Šobichovej, v právnej veci žalobcu: J. Q., narodeného XX. J. XXXX, trvale bytom D. XXXX/XX, XXX XX Q., právne zastúpeného JUDr. Petrom Homolom, advokátom, so sídlom kancelárie Zelinárska 6, 821 08 Bratislava, proti žalovanému: Okresnému úradu Nitra, odboru opravných prostriedkov, so sídlom Štefánikova trieda 69, 949 01 Nitra, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OU-NR-OOP1-2018/005913 z 29. januára 2018 a o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 23Sa/14/2018-75 z 28. januára 2019, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť zamietla.

Účastníkom právo na náhradu trov kasačného konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Nitre (ďalej len „správny súd“) rozsudkom č. k. 23Sa/14/2018-75 z 28. januára 2019 podľa ust. § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného č. OU-NR-OOP1-2018/005913 z 29. januára 2018, ktorým zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Okresného úradu v Nitre, odboru všeobecnej vnútornej správy č. OU-NR-OVVS2-2017/023190 ID 2017 0000381244-Ha z 11. augusta 2017 o priestupku, ktorým bol žalobca uznaný za vinného zo spáchania priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 372/1990 Zb.“), ktorého sa dopustil „úmyselným narušením občianskeho spolunažívania iným hrubým správaním dňa 11.05.2017 o 14.00 hodine na K. ulici č. XXX/XXX v S. L. z celej sily kopol do brány rodinného domu D.. T. U.“; za čo mu podľa § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 372/1990 Zb. bola uložená sankcia - pokarhanie; a povinnosť uhradiť trovy konania vo výške 16,- eur. Súčasne správny súd stranám nepriznal právo na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení rozsudku správny súd uviedol, že rozhodnutie žalovaného ako aj prvostupňového

správneho orgánu sú zákonné, riadne odôvodnené a rovnako je odôvodnená aj sankcia. Námietky, ktoré uvádzal žalobca, či už v odvolaní voči prvostupňovému správne mu orgánu ako aj v žalobe o preskúmanie rozhodnutia žalovaného, sú právne irelevantné, pretože oboma správnymi orgánmi bol riadne zistený skutkový stav, prejednaný v priestupkovom konaní na pojednávaní výsluchom účastníkov. Správny súd nezistil žiadne porušenia práv žalobcu a nemal dôvod pochybovať o hodnovernosti dôkazu videonahrávky, ktorým bolo konanie žalobcu preukázané, preto jeho námietku o nehodnovernosti dôkazu považoval za právne irelevantnú. Správny súd zhodne ako správne orgány mal za preukázané z vykonaného dokazovania v administratívnom spise, že došlo k spáchaniu priestupku proti občianskemu spolunažívaniu tak, ako to bolo zistené správnymi orgánmi oboch stupňov. Žalobca nevyvrátil žiadnym hodnoverným spôsobom skutočnosti a skutkový stav, ktorý bol zistený správnymi orgánmi na základe skutkových okolností. V súdnom konaní sa správny súd oboznámil s obsahom administratívnych spisov, z ktorých bolo preukázané, že vykonané dokazovanie bolo náležite vyhodnotené a v hodnotení dôkazov nezistil právne pochybenie ani logické nesprávnosti a ani také vady konania, ktoré by mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Žalobu zamietol, pretože preskúmaným rozhodnutím žalovaného správneho orgánu nedošlo k porušeniu zákona a chránených záujmov žalobcu a skutočnosti, ktoré spochybňuje žalobca v žalobe sú totožné s námietkami, ktoré uvádzala v odvolaní voči prvostupňovému správne mu orgánu a s týmito sa náležite žalovaný správny orgán vysporiadal.

3. O trovách konania správny súd rozhodol tak, že žalovanému nepriznal právo na náhradu trov konania, pretože mu žiadne trovy nevznikli.

4. Proti rozsudku správneho súdu podal v zákonnej lehote žalobca (sťažovateľ) kasačnú sťažnosť podľa § 440 ods. 1 písm. f) a písm. g) S.s.p., v ktorej namietal, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenie veci. Navrhol, aby kasačný súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil správne mu súdu na ďalšie konanie.

5. Sťažovateľ v kasačnej sťažnosti namietal, že z odôvodnenia napadnutého rozsudku správneho súdu sa dozvedel, že žalovaný v predmetnom konaní doručil súdu písomné vyjadrenie z 11. júna 2018, pričom žalobca nemá vedomosť o tom, či žalovaný doručil toto podanie na základe výzvy súdu alebo z vlastnej iniciatívy, v každom prípade žalobcovi toto vyjadrenie žalovaného nebolo doručené a tiež mu nebolo doručené ani na pojednávaní, ktoré sa v tejto veci uskutočnilo. Uvedeným konaním správneho súdu došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces v súlade s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej aj „Dohovor“), a tým k odňatiu jeho možnosti konať pred súdom.

6. V pokračovaní kasačnej sťažnosti sťažovateľ uviedol v zásade totožné námietky ako v žalobe, pričom zdôraznil, že správny orgán v konaní prijal ako dôkaz videozáznam doložený oznamovateľom priestupku, ktorý bol získaný nezákonným spôsobom, keď mal za to, že fotografiu alebo nahrávku inej osoby, vyhotovenú bez jej súhlasu, nemožno použiť ako dôkaz. Poukázal na ust. § 11 a § 12 ods. 1 Občianskeho zákonníka, z výkladu ktorých je zrejmé, že vyhotovovať fotografie, či nahrávky (zvukové alebo obrazové), je možné len so súhlasom nahrávanej osoby. Zdôraznil, že ako dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť k náležitému objasneniu veci a čo sa získalo zákonným spôsobom z dôkazných prostriedkov. Dôkaz teda musí byť zákonný, tzn. dôkaz nemôže byť informácia získaná v rozpore s právnymi predpismi, teda nezákonne. Použitie takto získaného dôkazu neprichádza do úvahy, a takýto dôkaz musí byť odmietnutý. Zdôraznil, že povinnosťou prvostupňového správneho orgánu pri rozhodovaní v konaní o priestupku ako aj žalovaného v konaní o odvolaní žalobcu bolo postupovať aj podľa jednotlivých ustanovení správneho poriadku a pri ich aplikácii vychádzať zo základných zásad správneho konania. Správny orgán je viazaný zásadou zákonnosti, v intenciách ktorej je povinný v konaní a pri rozhodovaní zachovať procesné predpisy, ako aj predpisy hmotnoprávne. Je povinný postupovať v konaní tak, aby správny orgán zabezpečoval ochranu práva osôb a súčasne vyžadoval plnenie ich povinnosti v nadväznosti na ochranu záujmov štátu a spoločnosti ako aj presadzovanie cieľov

hmotnoprávnej úpravy v konkrétnej veci. Úlohou správneho orgánu bolo zistiť všetky právne rozhodné skutočnosti bez ohľadu na to v čí prospech svedčia. Z povinnosti správneho orgánu zistiť úplný stav veci tiež vyplýva, že správny orgán nie je viazaný návrhmi účastníkov konania na vykonanie dôkazov. Skutkový stav veci sa musí zistiť presne, to znamená, že musí zodpovedať reálnej skutočnosti. Zistenie úplného a presného stavu veci je základným predpokladom zákonnosti a správnosti rozhodnutia správneho orgánu, pričom v danom prípade vyššie uvedené skutočnosti absentovali. Uzavrel, že správne orgány vychádzali v tomto konkrétnom prípade len z jediného dôkazu, ktorý nebol náležite preskúmaný, pričom ani žalovaný a ani správny súd sa s vyššie uvedenou námietkou nevysporiadali. V pokračovaní argumentácie sťažovateľ uviedol, že v celom konaní pred správnymi orgánmi nebol skúmaný a ani preukázaný úmysel žalobcu, v tomto smere absentuje aj akékoľvek odôvodnenie v rozhodnutiach správnych orgánov, a rovnako sa s danou námietkou nevysporiadal ani správny súd.

7. Záverom kasačnej sťažnosti sťažovateľ namietal, že odôvodnenie rozsudku správneho súdu je nepresvedčivé a nedostatočne odôvodnené.

8. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s napadnutým rozsudkom správneho súdu a má za to, že preskúmané rozhodnutia správnych orgánov súd dostatočne odôvodnené. Navrhol, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietol.

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „kasačný súd“) ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 S.s.p.), po zistení, že kasačnú sťažnosť podal včas účastník konania zastúpený v súlade s ustanovením § 449 ods. 1 S.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná. Rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke najvyššieho súdu www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený 29. januára 2020 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 S.s.p.).

10. Kasačný súd po oboznámení sa s rozsahom a dôvodmi kasačnej sťažnosti proti napadnutému rozsudku Krajského súdu v Nitre preskúmal rozsudok správneho súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, skúmal aj napadnuté rozhodnutia žalovaného správneho orgánu a konanie mu predchádzajúce najmä z toho pohľadu, či sa správny súd vysporiadal so všetkými zásadnými námietkami uvedenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu.

11. Vzhľadom na rozsah sťažnostných dôvodov možno kasačné námietky sťažovateľa zhrnúť do dvoch okruhov, a to námietky právneho posúdenia, kde sťažovateľ namietal absenciu subjektívnej stránky skutkovej podstaty priestupku - zavinenia a zákonnosť vykonaného dôkazu súkromným kamerovým záznamom (a zároveň súvisiaca námietka jeho vierohodnosti); a námietky procesného charakteru, kde sťažovateľ namietal procesné pochybenie správneho súdu.

12. Vo všeobecnosti v správnom konaní musí správny orgán reagovať na dva okruhy problémov, a to na skutkové okolnosti a právne posúdenie veci. Za skutkové okolnosti treba považovať najmä skutočnosti, ktoré boli nepochybne zistené, a ich právny význam. Právne posúdenie veci znamená, že správny orgán subsumuje zistený skutkový stav pod príslušné ustanovenie hmotnoprávneho predpisu. Medzi právnym posúdením a skutkovými zisteniami musí byť logický vzťah. Na to, aby správny orgán mohol vec správne posúdiť je však potrebné, aby skutkový stav bol náležite zistený a prípadné rozpory boli patričným spôsobom odstránené.

13. Priestupok je definovaný v § 2 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. ako zavinené konanie, ktoré porušuje alebo ohrozuje záujem spoločnosti a je za priestupok výslovne označené v tomto alebo v inom zákone, ak nejde o iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitných právnych predpisov alebo o trestný čin. Priestupok je založený na kombinácii materiálneho znaku a formálneho znaku a na kombinácii pozitívneho a negatívneho vymedzenia priestupku. Materiálny znak je vyjadrený tým, že konanie porušuje alebo ohrozuje záujem spoločnosti, stupeň porušenia alebo ohrozenia tohto záujmu, stupeň spoločenskej nebezpečnosti je významný pre rozlíšenie priestupku ako aj všeobecné zákonné znaky,

spoločné pre všetky priestupky tak aj typové znaky, t. j. znaky skutkovej podstaty priestupku, ktoré charakterizujú a rozlišujú jednotlivé konkrétne priestupky. Priestupkom je potom konanie, ktoré naplňuje tak všeobecné znaky, ako aj znaky skutkovej podstaty uvedené v zákone. Súhrn typových znakov priestupku určitého druhu tvorí skutkovú podstatu priestupku. Jednotlivé skutkové podstaty sú charakterizované objektom, objektívnou stránkou, subjektom a subjektívnou stránkou. Každú skutkovú podstatu priestupku určujú záujmy spoločnosti, ktoré sú chránené zákonom a proti ktorým protiprávne konanie smeruje. Tieto záujmy sú objektom priestupku. Znaky skutkovej podstaty, ktoré charakterizujú objektívnu stránku, sú predovšetkým konanie a následok, ktoré spojuje príčinná súvislosť. Pre priestupky je typické, že následok je spravidla výsledkom protiprávneho konania, ktoré porušuje konkrétne právne povinnosti, ktorých nedodržaním je porušený i záujem spoločnosti, ktorý má byť zabezpečený práve s plnením tejto povinnosti. Páchatelom je osoba, ktorá svojim konaním naplnila všetky znaky priestupku. Obligatórnym znakom, ktorý charakterizuje subjektívnu stránku priestupku, je zavinenie. Podľa § 3 zákona č. 372/1990 Zb. platí zásada, že na zodpovednosť za priestupok stačí zavinenie z nedbanlivosti, ak zákon výslovne neustanoví, že je potrebné úmyselné zavinenie.

14. Na to aby správny orgán mohol posúdiť, či konanie, ktoré sa osobe obvinenej z priestupku kladie za vinu, naplňuje znaky priestupku (právne posúdenie), je potrebné, aby skutkový stav bol náležite zistený. Pri posudzovaní, či skutkový stav bol náležite zistený, možno vychádzať zo stanoviska Najvyššieho súdu SR vo veci sp. zn. 8Szd/1/2013, ktorý vo svojom rozhodnutí z 23. januára 2014, uviedol, že „...zásada materiálnej pravdy potom podľa slovenskej právnej úpravy nemá charakter absolútny, t. j. správne orgány nemajú povinnosť zistiť všetku a absolútnu pravdu, ale stav vecí majú zistiť „len“ spoľahlivo, teda tak, aby bolo možné riadne, včas a spravodlivo rozhodnúť. Zásada materiálnej pravdy podľa slovenskej právnej úpravy je kompromisom medzi striktným chápaním absolútnej pravdy a ďalšími zásadami, ktoré má správny orgán v rámci správneho konania dodržiavať (napr. primeranosť konania z hľadiska časového, primeranosť konania z hľadiska ekonomického a pod....)“. Stotožňujúc sa s vyššie uvedenými kritériami nastavenými najvyšším súdom vo svojom skoršom rozhodnutí, kasačný súd konštatuje, že skutkový stav, tak ako bol tento zistený žalovaným, požiadavku náležite zisteného skutkového stavu spĺňa.

15. V rámci dokazovania (objasňovania priestupku) boli podané protichodné vysvetlenia (výpovede) oznamovateľom priestupku a sťažovateľom, pričom správny orgán sa priklonil k popisu priebehu incidentu oznamovateľom priestupku, ktorý priebeh si aj osvojil. Výpoveď oznamovateľa priestupku bola podporená súkromným videozáznamom.

16. Obrana sťažovateľa spočívala primárne v tvrdení, že z dôvodu neprípustnosti dôkazu súkromným videozáznamom, ktorý je jednak získaný v rozpore so zákonom a zároveň z dôvodu spochybnovania jeho autenticity, tento nie je procesne použiteľný, a preto v prejednávanej veci existuje dôkazná núdza (tzv. tvrdenie proti tvrdeniu), v dôsledku ktorej je nutné s odkazom na zásadu in dubio pro reo konanie o priestupku sťažovateľa zastaviť.

17. Vzhľadom na uvedené pristúpil kasačný súd najprv k skúmaniu zákonnosti vykonaného dôkazu a v prípade kladnej odpovede k skúmaniu jeho autenticity, resp. posúdeniu súvisiacich námietok sťažovateľa.

18. Podľa § 51 zákona č. 372/1990 Zb, ak nie je v tomto alebo v inom zákone ustanovené inak, sa na konanie o priestupkoch vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní. Podľa § 34 ods. 1 správneho poriadku možno na dokazovanie použiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi.

19. Legislatívny rámec, na ktorý sa sťažovateľ odvoláva, je vyjadrený generálnou klauzulou obsiahnutou v ust. § 11 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého má fyzická osoba právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy. Podľa reštrikčného ust. § 12 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa písomnosti osobnej povahy, podobizne, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy týkajúce sa fyzickej osoby alebo

jej prejavov osobnej povahy, smú vyhotoviť alebo použiť len s jej privolením.

20. V prejednávanej veci je nesporné, že sťažovateľ nedal oznamovateľovi priestupku súhlas, aby súkromným monitorovacím zariadením (kamerou) vyhotovil obrazové záznamy týkajúce sa osoby sťažovateľa.

21. Zákonnosťou a prípustnosťou dôkazov obrazovo-zvukovými záznamami vyhotovenými bez vedomia alebo súhlasu osoby, ktorej osobný prejav je na zázname zachytený, sa zaoberal kasačný súd v rozhodnutí sp. zn. 3Asan/32/2019 zo 14. januára 2020, ktorého relevantnú časť v zmysle ust. § 464 ods. 1 S.s.p. v doslovnom znení preberá:

„...V správnom konaní sa nezriedka vyskytujú dôkazy, ktoré boli získané v rozpore so zákonom, avšak ich použitie resp. vykonanie môže byť za splnenia určitých podmienok prípustné. Pôjde najmä o obrazovo-zvukové záznamy vyhotovené bez vedomia alebo súhlasu osoby, ktorej osobný prejav je na zázname zachytený. Pri predmetných záznamoch vzniká konflikt s ustanoveniami občianskeho práva upravujúcimi ochranu osobnosti a prejavov osobnej povahy (§ 11 a nasl. Občianskeho zákonníka), ako aj s čl. 8 Európskeho dohovoru o ľudských právach a čl. 16, 19 ústavy. Mimoriadny význam prípustnosti aplikácie takto nadobudnutých dôkazov sa objavuje v situácii, kedy dochádza k tzv. dôkaznej núdzi. Správny orgán je v takomto prípade oprávnený zvážiť použitie aj takéhoto dôkazu, avšak je potrebné, aby realizoval test proporcionality. Cieľom testu proporcionality je posúdenie otázky, či je namieste uprednostniť verejný záujem na odhaľovaní a postihovaní protispoločenskej činnosti alebo právo dotknutej osoby na ochranu osobnosti. Krajský súd v odôvodnení uviedol, že v prípade civilného súdneho konania takýto problém rieši Civilný sporový poriadok v čl. 16 ods. 2, podľa ktorého súd pri prejednávaní a rozhodovaní veci nezohľadňuje skutočnosti a dôkazy, ktoré boli získané v rozpore so zákonom, ibaže vykonanie dôkazu získaného v rozpore so zákonom je odôvodnené uplatnením čl. 3 ods. 1 C.s.p. Žalovaný v kasačnej sťažnosti namieta, že C.s.p. nadobudol účinnosť až po vydaní napadnutého rozhodnutia. Táto námietka je irelevantná, nakoľko z textu odôvodnenia krajského súdu je zrejmé, že riešenie vyplývajúce z C.s.p. uviedol len na účely ilustrácie, resp. poukázania na určitú analógiu a nie za účelom konštatovania, že žalovaný mal v čase vydania rozhodnutia (t. j. v dobe, kedy nebol C.s.p. účinný) aplikovať ustanovenia Civilného sporového poriadku.

13. Vychádzajúc z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva by mal správny orgán v rámci testu proporcionality posúdiť, či sa v danom prípade jedná o natoľko výnimočné okolnosti, že iný postup nie je možný a nepripustením takéhoto dôkazu by hrozila zrejma nespravodlivosť, či napriek pripusteniu dôkazu, ktorý bol získaný v rozpore so zákonom, budú zachované garancie spravodlivého procesu vo vzťahu ku všetkým účastníkom konania a či v danom prípade bude s ohľadom na princíp proporcionality odôvodniteľné uprednostnenie verejného záujmu, resp. záujmu poškodenej strany, pred ochranou záujmu subjektov dotknutých takýmto dôkazom. Zodpovedanie týchto otázok a s tým spojená možnosť prípustnosti nezákonného dôkazu však môže nastať až po posúdení toho, či obstaraný záznam vôbec predstavuje zásah do osobnostných práv dotknutej osoby a za predpokladu, že takýto dôkaz zaobstarala súkromná osoba a teda nie v prípade, ak túto nezákonnosť spôsobil konajúci správny orgán alebo iný orgán verejnej moci pri výkone svojich právomocí. Tieto orgány sú totiž prísne viazané zákonom na základe tzv. legálnej licencie v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy.

14. V prípade, ak bol dôkaz v podobe obrazovo-zvukového záznamu vyhotovený v rozpore so zákonom, je potrebné ešte pred vykonaním testu proporcionality v prvom rade posúdiť, či vykonanie takéhoto dôkazu je spôsobilé zasiahnuť do osobnostných práv dotknutej osoby, pričom uvedené treba posúdiť s ohľadom na konkrétne skutkové okolnosti daného prípadu. Relevantným tak napríklad je, či bol záznam vyhotovený na mieste, ktoré samo o sebe prezumuje zabezpečenie súkromia dotknutej osoby. Je totiž zásadný rozdiel v tom, či bol záznam vyhotovený napr. v obydli dotknutej osoby, alebo na verejnom priestranstve, kde je miera súkromia objektívne znížená či už z dôvodu zákonom aprobovaného monitorovania verejných priestranstiev alebo pohybu okoloidúcich osôb. Vychádzať treba aj zo samotnej intenzity (krik počuteľný v širšom okolí oproti šepotu) zaznamenaného prejavu. Ďalším relevantným faktorom je identifikovateľnosť dotknutej osoby na základe obstaraného záznamu. Absencia identifikovateľnosti osoby totiž vylučuje spôsobilosť záznamu zasiahnuť do práv takejto osoby.

15. Pokiaľ je jednoznačné, že záznam vyhotovený v rozpore so zákonom zasiahol do práv dotknutej osoby, je potrebné prihliadať na subjekt, ktorý takýto záznam vyhotovil. Ak je totiž zhotoviteľ záznamu a

dotknutá osoba v rovnocennom právnom postavení (t. j. nejde o rozdielne postavenie, o aké ide v prípade štátneho orgánu a fyzickej osoby), nemožno automaticky vylúčiť možnosť jeho použitia aj napriek tomu, že nebol vyhotovený v súlade so zákonom.

16. Možno teda uzavrieť, že vykonanie dôkazu v podobe obrazovo-zvukového záznamu vyhotoveného súkromnou osobou bez súhlasu osoby, ktorej prejav je na ňom zachytený, môže byť s prihliadnutím na skutkové okolnosti prípadu (ako napr. verejné miesto vyhotovenia záznamu, intenzita prejavu) prípustné. Táto prípustnosť je však podmienená vykonaním testu proporcionality, ktoré prináleží orgánu prejednávajúcemu priestupok.“

22. Prípustnosť dôkazov obrazovo-zvukovými záznamami vyhotovenými bez vedomia alebo súhlasu osoby, ktorej osobný prejav je na zázname zachytený, po zohľadnení legitimacy cieľa, ktorý má byť prostredníctvom vykonania tohto dôkazu dosiahnutý, judikoval aj kasačný súd rozsudkom sp. zn. 5Asan/1/2018 z 15. januára 2018 alebo Nejvyšší správní soud České republiky uznesením č. k. 2As/45/2010-68 z 18. novembra 2011.

23. Kasačný súd v tomto kontexte považuje za potrebné poukázať na rozhodovaciu činnosť Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“), ktorý opakovane judikuje, že Dohovor nereguluje prípustnosť dôkazov v trestnom konaní, nakoľko táto oblasť je v prvom rade vecou vnútroštátneho práva a ESLP neprináleží vyslovovať in abstracto zákaz použitia nejakého nezákonne získaného dôkazu. Jediné, čo môže vykonať, je posúdiť spravodlivosť trestného konania ako celku. (napr. rozhodnutie ESLP č. 10862/84 z 12. júla 1988).

24. Úlohou súdov, ako aj správnych orgánov, je popri striktnom dodržiavaní zákonov, aj povinnosť reflektovať spoločenský, názorový a technologický vývoj spoločnosti. Technológie súčasnej doby predstavujú jednoduchý a dostupný nástroj na zachytávanie, monitorovanie a dokumentovanie skutočností, kedy v zásade každý jednotlivec v spoločnosti disponuje cenovo dostupným zariadením - mobilným telefónom, ktorého funkcie umožňujú okrem iného vyhotoviť obrazovo-zvukové záznamy, často vyššej kvality ako monitorovacie zariadenia. Obdobne, súčasným trendom je vybavovať vozidlá tzv. čiernymi skrinkami, čo sú zariadenia, ktoré vyhotovujú obrazové, resp. obrazovo-zvukové záznamy, prevádzky. Je preto logické, že tieto zariadenia budú použité na zdokumentovanie prípadného protiprávneho konania, resp. obranu prevádzkovateľa. Súčasne, vzhľadom práve na jednoduchú možnosť vyhotovovania záznamov osobnej povahy, spoločnosť kladie vysoké nároky na ochranu osobnosti a súkromia. Uvedené predstavuje systém protiváh tak, aby na jednej strane spoločnosť reflektovala technologický vývoj a od toho sa odvíjajúce možnosti a zároveň, aby tieto možnosti neboli zneužitú. Úlohou súdu, resp. dotknutého správneho orgánu, je preto vždy posúdiť okolnosti prejednávanej veci v priamom kontexte s legitimitou cieľa, ktorý má byť prostredníctvom vykonania tohto dôkazu dosiahnutý.

25. V rámci vyhodnocovania testu proporcionality (bližšie viď. bod 21.) je nutné zohľadniť, či protiprávne konanie bolo zachytené ako reakcia na útok (resp. v očakávaní útoku), alebo bolo zachytené náhodne.

26. V prípade, že dochádza k zachyteniu protiprávneho konania ako reakcia na útok voči právam a právom chráneným záujmom osoby záznam zhotovujúcej, je potrebné aplikovať zásadu ius ex iniuria non oritur (z bezprávia nevzniká právo), a teda ak niekto koná protiprávne, nevzniká mu právo udeliť súhlas na vyhotovenie a použitie tohto záznamu na účely priestupkového konania, čoho dôsledkom je skutočnosť, že dôkaz sa považuje za zákonný. Uvedený názor je podporený aj judikátom trestnoprávneho kolégia Krajského súdu v Žiline č. Jtk 12/2010 prijatým 14. septembra 2010. V uvedených prípadoch sa teda bude klásť dôraz na ochranu práv a právom chráneným záujmom poškodenej osoby, a na potrebu potrestania páchatel'a protiprávneho konania.

27. V prípade náhodne zachyteného protiprávneho konania sa potom, logicky, bude klásť väčší dôraz na ochranu súkromia a integrity právo porušujúcej osoby. Uvedené úzko súvisí s formou výkonu štátnej moci, najmä s funkciami a úlohami represívnych zložiek. Nie je úlohou občanov tieto úlohy nahrádzať a

rovnako je aj takáto vlastná iniciatíva nežiadúca. Právny poriadok upravuje postupy a obmedzenia pri plnení týchto funkcií (viď. napr. výkon oprávnenia policajta podľa ustanovenia § 18 zákona o Policajnom zbore), ktorých kontrolná funkcia je práve ochrana súkromia a integrity občanov.

28. Možno teda zhrnúť, že súkromne vyhotovený zvukový, prípadne zvukovo-obrazový záznam bude vždy ako dôkaz prípustný v prípade obhajoby obvineného z priestupku; zatiaľ čo ako dôkaz, ktorý svedčí o vine obvineného, bude prípustný len za zohľadnenia proporcionality a s ohľadom na legitimitu cieľa, ktorý má byť dosiahnutý. V praxi takým prípadom bude protiprávne konanie zachytené poškodenou osobou v reakcii na útok na svoju osobu (práva), resp. právom chránené záujmy, ako aj cudzou osobou zachytené v reakcii na útok na práva, resp. právom chránené záujmy iného; prípadne náhodne zachytené protiprávne konanie zachytené poškodenou osobou (rozumej osobou, voči ktorej protiprávne konanie smeruje, resp. je spôsobilé zasiahnuť do jej práv, resp. právom chránených záujmov). Náhodne zachytené protiprávne konanie, ktoré nespôsobuje zhotoviteľovi záznamu zásah do jeho práv, resp. právom chránených záujmov, ako dôkaz prípustné v zásade nebude.

29. Po tom, čo kasačný súd ustálil prípustnosť kamerového záznamu ako dôkazu v priestupkovom konaní, skúmal námietku sťažovateľa ohľadne autenticity záznamu, ako aj námietku, že napriek tomu, že autenticitu záznamu namietali v konaní pred správnym orgánom, tento záznam nepodrobil skúmaniu, či s ním nebolo manipulované, resp. či nebol upravovaný. Vykonávanie dôkazov patrí správnemu orgánu, pričom správny orgán hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti. Vzhľadom na to, že kamerový záznam sa správnemu orgánu javil ako autentický, tento nevykazoval žiadne známky manipulácie, správny orgán nepovažoval za potrebné vykonať v tomto smere ďalšie dôkazy. V zásade platí, že každý dôkaz je možné namietat', resp. rozporovať, pričom so všetkými zásadnými námietkami sa je správny orgán povinný vysporiadať. Vzhľadom ale na to, že dôkaz - kamerový záznam, nevykazoval žiadne známky manipulácie, a zároveň sťažovateľ, okrem všeobecného tvrdenia, nepredložil žiadny dôkaz, ktorý by uvedené sponchyboval, kasačný súd vyhodnotil postup správneho orgánu ako zákonný a správny. Kasačný súd taktiež nemá pochybnosti o autenticite kamerového záznamu.

30. Skutkový stav tak, ako bol zistený a ustálený správnym orgánom je nesporný a nepochybný. Rozpor vo výpovediach sťažovateľa a svedka - oznamovateľa priestupku (kvázi poškodeného) bol náležite vysvetlený. Vzhľadom na uvedené bolo možné takto zistený skutkový stav náležite právne posúdiť.

31. Kasačný súd sa s právnym posúdením skutku správnym orgánom, ktoré si osvojil aj správny súd, stotožňuje a námietku absencie definujúcich znakov skutkovej podstaty priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) zákona č. 372/1990 Zb. považuje za nedôvodnú.

32. Podľa § 49 ods. 1 písm. d) zákona č. 372/1990 Zb. sa priestupku dopustí ten, kto úmyselne naruší občianske spolunažívanie vyhrázaním ujmu na zdraví, drobným ublížením na zdraví, nepravdivým obvinením z priestupku, schválnosťami alebo iným hrubým správaním.

33. Z ustáleného skutkového stavu je zrejmé, že sťažovateľ sa svojho konania dopustil úmyselne, keď 11. mája 2017 v S. L. o 14.00 hod. vedome pristúpil k bráne rodinného domu D.. T. U. na K. ulici č. XXX/XXX, po tom čo sa ubezpečil, že iné osoby sa v blízkosti nenachádzajú, kopol do brány rodinného domu a následne priestor opustil. Správanie sa sťažovateľa evidentne evokuje úmysel spôsobiť susedovi schválnosť, a tak sťažiť ich vzájomné spolunažívanie. Na uvedené nemá vplyv ani zdravotné obmedzenie sťažovateľa, nakoľko korelácia medzi ochorením sťažovateľa a jeho vôľou zložkou nebola preukázaná, ani len v konaní tvrdená. Nakoniec, aj z vyjadrení obhajoby vyplýva, že sa v prípade sťažovateľa jedná o problémového jedinca, čo je síce podmienené jeho ochorením, avšak nie do takej miery, aby svoje správanie nevedel/nemohol ovládať. V tomto smere kasačný súd dodáva, že druh uloženej sankcie (pokarhanie) plní skôr preventívnu (výchovnú) funkciu, ako represívnu (sankčnú) funkciu.

34. Skutok, tak ako sa sťažovateľovi kládol za vinu, bol sťažovateľovi nepochybné preukázaný, a tento

naplnia všetky znaky priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) zákona č. 372/1990 Zb.

35. Kasačný súd ďalej skúmal námietky sťažovateľa procesného charakteru, a teda, že mu nebolo doručené vyjadrenie žalovaného z 11. júna 2018 (č. l. 34-35), a konštatuje, že z obsahu spisového materiálu skutočne nemal osvedčené, že by predmetné podanie bolo sťažovateľovi doručené. Kasačný súd uvedenú skutočnosť vyhodnotil ako procesné pochybenie správneho súdu, avšak, vzhľadom na to, že vyjadrenie žalovaného z 11. júna 2018 bolo oboznámené na pojednávaní konanom 28. januára 2019, ktoré sa uskutočnilo za prítomnosti právneho zástupcu sťažovateľa, kasačný súd uvedené procesné pochybenie nevyhodnotil ako natoľko závažné, že by bolo možné konštatovať, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V tomto smere kasačný súd dodáva, že v zmysle ust. § 440 ods. 1 písm. f) S.s.p. nie je dôvodom na podanie kasačnej sťažnosti každé procesné pochybenie správneho súdu, ale len také pochybenie, ktorým správny súd znemožní účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že dôjde k porušeniu práva na spravodlivý proces.

36. Vychádzajúc z uvedeného a s ohľadom na to, že vznesené kasačné námietky neboli spôsobilé na zmenu, alebo zrušenie napadnutého rozsudku, kasačný súd kasačnú sťažnosť žalobcu ako nedôvodnú podľa § 461 S.s.p. zamietol.

37. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1 S.s.p. a contrario k §§ 167 ods. 1 a 168 S.s.p., tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov kasačného konania, pretože žalobca nebol v kasačnom konaní úspešný a v prípade žalovaného nedošlo k naplneniu predpokladu obsiahnutého v ust. § 168 S.s.p..

38. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd v pomere hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 k § 463 S.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.